

BISERICA și SCOLA.

În biserică, scolastică, literară și economică.

Eșe odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul abonamentului:

în Austro-Ungaria pe anul . . . 5 fl.—cr.
“ “ “ jum. anul 2 “ 50 “
în România și străinătate pe anul 7 “ —
“ “ “ j. a. 3 .. 50 “

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțină
cam 160 cuvinte 8 fl., pana la 200 cuvinte
12 fl., și mai sus 5 fl. v. a.

Corespondințele să se adreseze la Redac-

ția dela

„BISERICA și SCOLA”

Iar banii de prenumerație la

— „Tipografia diocezană în Aradă.” —

Roma și biserica Românilor.

Pe la jumătatea secolului al II-lea Patriarhul Romei cu concursul episcopilor din provinciile occidentale, isbutindu a suprime instituția Metropolitilor în occident și, cu ea, destabilarea bisericilor naționale, și stabiliră hotărâtu influența și suveranitatea loră în totu Occidentul. În persona energiosului Archiepiscopul dinemar dela Reims, pe care Guizot îl compară cu Bossuet, Papa Nicolaŭ I învinsă bisericele naționale, iar în persona lui Lotar II, regelile Lotaringiei, învinsă puterea lumescă. De aci datază adevărul papalitatea ca instituție cu duplul caracteru politicu și eclesiasticu.

Numai stabilindu-și întâi suveranitatea în Occident, așă potutu Papii a-se gândi la suprema bisericilor orientale sub jurisdicția loră eclesiastică. În adevărul pe la jumătatea secolului VIII-lea erau în Occident cinci mari biserici naționale: biserica lombardă, biserica niolă, biserica anglo-romană, biserica galocă și biserica germană născândă. Raportul storu biserici cu Roma încă nu era bine determinat. Italia, Spania, și Galia deveniseră crește fără ajutoriul Papilor, bisericile loră, în stare, nu ținea de biserica Romei prin nici o date, ele erau surorile sale, dar nu fiicele.

Bisericile anglo-sacsonă și germană erau sure în Occident, care se născură din biserici Români. Așă trebătă dar ca papii să căștige autoritate în bisericile poporălor români din occident pentru ca să pote merge apoi departe cu pretensiunile sale. Auctoritatea în biserica italiană o căpătară după învința Lombardilor de către primii Carovingiani și cu ajutorul acestora căpătară autoritatea biserica galofrancă, iar raporturile între Spania și Roma le stabiliră în cursul V și VI. Toribiu episcopu I Astorga și

Leandru, episcopu Ia Sevilla, celu d'intâi secretariu și amicu lui Leoni celu mare, iar celalaltu alu lui Grigoriu celu mare.

Când, în chipul acesta, papii așă reusau a suprime independența tuturor bisericilor naționale în vechiul imperiu romanu de occident și a-le supune sub ascultare, privirea loră începură a-o îndrepta spre resărătă. Convertirea poporălor slave la creștinismu, prin predicatorii trimisi din Constantinopolu, și anumită convertirea Bulgarilor, fuse cea întâi ocasiune, când papii trecând hotarele jurisdicției loră încercără a supune o biserică străină, biserică Bulgariei sub dependența loră. Controversele între Patriarchii Romei și ai Constantinopolei, pentru jurisdicția asupra biserici bulgare, așă durată multu timpu, până în fine ele se deciseră în favoarea Patriarchiei Constantinopolului. Dela această epocă Roma n'a întărit unu momentu a lucra, pe toate căile și cu toate mijlocele, legale și nelegale, a trage în partea și sub ascultarea sa toate bisericile resărătului. Între aceste o particulară atenție așă avută, pontificii Romei, pentru biserica Românilor din ambele Daci, Traiană și Aureliană.

Restatornicită împărăția Română-bulgără la Dunare prin vitejia familiei Asanidilor, și dorind gloriosul rege Ioanițiu a-o asigura în contra Bizantinilor, concepu ideea de-a restatornici și autonomia bisericei româno-bulgără, ca celu mai bunu mijlocu de-a scăpa de influența Bizantinilor. Luând scire dela misiunarii sei, de această poziție a bisericii din Regatul Romano-bulgăr, Papa Inocentiu III-le adresăză lui Ioanițiu o scrisore la anul 1200, în carea îl asigură despre bunele voințe ale Papei și-l încurajază a se apropia de scaunul apostolicu. La această scrisore Ioanițiu respunde Papei în următoriul chipu: „Prea sânte Parinte! Ni-ati notat nouă prin sacra vóstră scrisore, ca noi să vi arătam aceea, ce cerem dela Biserica română Mai alesu cerem dela biserica

romană, mama nôstră, corónă și onore, atât ca unu fiu iubită și apoi, fiindcă Imperatorii nostri cei vechi au portat' o... . . . Iar acum, dacă place auctorității vostre a ne împlini acesta, ori-ce veți impune imperiului nostru, spre lauda lui Domn și a bisericei romane, se va împlini.¹⁾

Unu siru de corespondințe următe între Papa Inocentiu III și Ioanitu avură ca efectu unirea bisericei româno-bulgare cu cea papală, precum s'a făsă, în scopul politicu-nationalu de-a asigura independența Imperiului Romano-bulgaru față cu Bizanțiul. Dar, fiindcă Ioanitu ceruse dela Papa ca să-l încoroneze de impăratu, iar pentru biserică româno-bulgără se institue unu Patriarchu propriu, egalu cu ceialalti Patriarchi, și neurmând nișă încoronarea lui de Impăratu, nici ridicarea Archiepiscopulu bisericei sale la rangul de Patriarchu, unirea bisericei româno-bulgare cu cea papală, carea și altcum s'a efectuit numai în modu administrativu nu și în respectul dogmaticu, a fost respinsă îndată mai alesu, că cruceiați ocupație la 1204 Constantinopolul încercără a supune și imperiului româno-bulgăr, până ce Ioanitu îl bătu cumplit la Adrianopolu, unde Baldwin comandantele cruceiaților fu prinsu și pusu la închisore.

Perdindu Papii în modul acesta speranța de a-și întemeia suveranitatea loru în biserica româno-bulgără, ei își îndreptără privirea asupra bisericei române din cîci de Dunare. Acțiunea loru a fost cu atât mai fatală bisericei române în provinciile din cîci de Dunare, cu cât ei se serviră în scopul convertirei românilor ortodoxi la catolicismu, chiar de mijloce violente, aplicate de cele mai credinciose organe ale Papiloru, de regii Ungariei. La anul 1234 îndreptă Papa Grigorie IX către Bela, regele Ungariei, următoarea scrisoare: „Precum am înțelesu în episcopatul Comaniloru se află nisce popore, cari se numescu Români și cu toate că cu numeroase se socotescu a fi creștini, însă sub o credință având diverse rituri și datini facu fapte contrare acestui nume; căci despreuind biserica romană (Romei) nu primesc misteriile bisericei dela venerabilul nostru frate, episcopul Comaniloru, ci dela nisce pseudo-episcopi, cari își ritul Greciloru. . . . Așa dară ca din diversitatea riturilor să nu se nască pericole pentru suflete, și ca predișii Români din lipsa misteriilor să nu mai aibă causă de a merge la Episcopi schismatici, comandam acelui episcopu prin scrisoarea nôstră ca să le ordineze loru episcopu catolicu” Apoi îndemnă Papa pe regele și i ordină ca să nu sufere în regatul seu asemene schismatici, ci pre toti să-i

supună bisericei din Roma. La acesta, rege Bela respunde cu jurămîntu „pe sănta lui Dumine evangeliu că se va sili cu bună credință și după putere a stirpi din terile sale pe toti ereticil.”

Acăstă procedere a Curiei Romane de întorce pe creștinii ortodoxi, respective pe mâni, la catolicismu atât prin puterea cuvenită, cât și a armelor se continuă de următorii Sfinti Grigoriu prin totu secolul XIII și XIV, dănu mai cu samă sub regatul lui Ludovicu cel Mare. Într-o epistolă, elu cere dela Papa Ciprianu ca să-i dea voe de a supune regatul său toate terile schismaticilor, în urmare și terile române. Papa respunde lăudându zelul regelui pentru latirea catolicismului și propusul să goni pe schismatici, dicând într'altele: „si în lăudu-te asupra loru cu mâna tare să-ti depne puterea ta sfârmând cörnele loru cele înalte.” Si în adeveru, vorbind în termeni generali, văzută biserică a Românilor din Regatul Ungariei în acăstă perioadă se reduce la unu siru nemurit de persecuții din partea regilor săi, Señorici ai Ungariei, pornite cu indemnarea și închidere cu închidere a Scaunului Papal. Gloria cea mare a regelui ungaru Ludovicu era după ce dicea elu însuși: „ad extirpendos hereticos schismaticos.”

Grelele apăsări ale catolicilor asupra românilor nevoiră pe la finele secolului alu XIII începutul celui alu XIV, pe principale Figură Radu-Negru, ca să trăcă cu mai mulți frați ai sei în terra Românească, după care și trecerea lui Dragoșu împreună cu mulți români din Marmăria în Moldova, unde unitatea fraților loru de peste Carpați apără cu oicitate admirabilă limba și ortodoxia loru. Dragoșu, sfîrșitul, aceea ce nu potu face nici ordonați aspre ale Papiloru, nici amenintările regelui unguri împlini politica rafinată a misionarilor Lasco, principale Moldovei, se pléca la sfârșitul misionarilor și primi unirea cu biserica României (1370). Unirea însă nu ținu, decât abia până la anul 1400 și pentru biserica românilor se arăta genere și a Moldovei în particularu începe nouă perioadă.⁴⁾

Din cele ce am spusu până aci se lesne vede, ce a fost Roma pentru România evului mediu. Roma Papiloru nu s'a interesat sărcea națiunilor în respecte politice, căci de a Românilor în parte. Papiloru nu trebuitu Români, ci catolici. Totu așa și astăzi.

(Va urma)

¹⁾ „Crestinismul în Dacii” de G. Enacău pag. 165.

²⁾ „Documente istorice.” Viena 1850 pag. 20.

³⁾ ib. pag. 23.

⁴⁾ „Istoria Bisericească a Rom. de Arch. F. Scriban pag. 1882.

Sinodul ū episcopal din Aradū.

(Continuare).

Sedintă III. s'a ținută la 26. Aprilie (8 Maiu), 1882. Președinte: Prea Sântia Sa Dlu Episcopul Ioanu țeanu. Notarul: Georgiu Lazaru.

Se cetește protocolul sedinței precedente, și este autentică.

Se prezintă telegrama Preșantiei Sale Dlu Episcopului alături Caransebeșului prin carea face cunoscută Sinodul de acolo per tractându-projectul delegației pentru staverirea cheierii și modalității de imitere a fondurilor comune, l'a primită neschimbător, transpune comisiunei fondurilor comune.

Se prezintă petiționea deputatului sinodală E. Andreescu, pentru concesiunea dela sessiunea sinodală estimpă. Se transpune comisiunei petiționarie.

Se prezintă petiționea învățătorului Petru Bozianu din Mândrulocu, pentru unu ajutoriu din fondul reșatorilor scăpătați. Se transpune la comisiunea petiționarie.

Se prezintă petiționea locuitorilor din Ohaba-ugă, c.t. Caraș-Severin, pentru ajutoriu la repararea bisericei, se transpune comisiunei petiționarie.

Se prezintă petiționea comitetului parochial din Bihor, pentru ajutoriu pe séma scolei, se transpune comisiunei petiționarie.

Se prezintă conclusul sinodului protopopescu Chișineu adusă în urmarea dicisulu sinodale Nr. 1882, cu privire la parochia protopresviterală Chișineu; se transpune la comisiunea organizătoare.

Se prezintă conclusul congresului nostru național bisericescu din 16/28. Octombrie 1881. Nr. 186, în care s'a decretat unu normativ pentru aplicarea uniformă a §-lui 53. din Statutul Organic, relativ la alegerea de protopresviteri. Se transpune comisiunei organizătoare.

Se prezintă conclusele congresuală din anul 1881, nr. 111. 112. 113. 128 și 129. referitorie la arondarea protopopiatelor. Se transpune comisiunei organizătoare.

Se prezintă proiectul de regulamentu despre viața contolei bisericescii asupra administrării manipulării fundației Elena Ghiba Birta, se transpune comisiunei organizătoare.

La ordinea dilei fiind reportul comisiunii scoala, raportorul Paulu Gavrilă, arată că, cu privirea documentelor relative la pămînturile învățători, Consistoriul conform decisului sinodale din 1882. Nrul 100, a insarcinat pe fiscalul său P. Deseanu, carele încă nu a încheiat operații, deci comisiunea propune și sinodul: Consistoriul este avisat că din anu în se arate sinodul stadiul în care a ajunsă cauză gerii documentelor relative la pămînturile învățători, adecă să se arate în totu anul rezultatul astu, în decursul acelu anu fără a accepta înarea lucrului.

Cu privire la decisul sinodale din anul trei de sub Nr. 102 referitor la scoala din Siusiaș, reporteză Consistoriul că Ministerul n'a întravilanul scolei, din care incidente Consiliul a predată cauza advocatului Rotariu spre cecuare, se ia la cunoștință.

Relativ la decisul sinodale enunțat sub Nrul 1882. prin care Consistoriul arată că s'a ținută o mna trecută conferință învățătorescă.

cu rezultatul înbucurătorie — comisiunea propune: Reportul luandu-se spre sciință, conferințele preoțesci-invățătorescă să se țină și pre viitoru.

Cu privire tot la Nr. 103. 1882. prin care Consistoriul reporteză, că în ferile trecute fiindu erași cursu de limba magiară aranjată de către statu, — nu s'a potut ține conferințe invățătorescă, — dar s'a ținut cursu supletoriu de mai multe dile cu acei invățători, cari la essaminele trecute nu au produs cu scolarii loru calculi suficienți, sau dacă au și produs se accepta dela denșii mai multu, comisiunea propune și sinodul primesce, că: conferințele invățătorescă să se țină și în ferile mari prin urmare Consistoriul se nisuescă la aceea în cât voru permite circumstanțele din cauza cursului de limba magiară; totodată propune, că ținerea unu cursu supletoriu de celu puținu 6 dile, — la care se fie deobligați a participa toți acei invățători, cari în anul scolasticu curinte nu vor fi potutu produce sporii deajunsu, — e neaparatu de lipsă.

Referitor la reactivarea scolei de fetișe din Siria care din cauza multelor schimbări ce s'a intemplatu în conducerea acestui protopopiatu, reactivarea mai timpuriu a fost impeditată, comisiunea propune, și sinodul primesce: Având acum acestu protopresbiterat pre conductorul său, consistoriul se continue nisuințele sale pentru redeschiderea scolei de fete din Siria.

În privința decisului de sub Nr. 105 din a. tr. de a se scrie concursu pentru cărțile de scoala, ce înse din lipsa milocelor până acum nu s'a intemplatu, comisiunea propune și sinodul primesce: Ca sumele proveedute în bugetu pentru premierea de cărți scolare decă ele suținu anu nu potutu fi date menitinelor loru, să se administreze separatu remanendu ulteriormente disponibile comisiunei ancheitarie scolare, eră aceea se fie îndreptățită a premia nu numai cărți bune, întrate la concursu ci în lipsa de atari și alte asemenea cărți scolare bune apărate în diecesă.

În privința corurilor, a bibliotecilor poporale și a propagarii temperanței se primesce: Ca consistoriul se compună cât mai scurtu și mai chiar trei regulamente și anume: Unul pentru coruri, altul pentru bibliotecile poporane cari înlocuesc întrunirele de lectură și în fine alu treilea pentru propaganda temperanței.

Referitor la decisul sinodale din anul trei de sub Nr. 106 consistoriul relaționează că s'a mai înființat coruri și societăți de lectură și anume: în protopopiatul B. Comloșului 2, în alu Timișiorii 5, în alu Borosineului 5, în alu Lipovei 2, în alu Chișineului 8, și în alu Buteni 4, și fără de acestea mai sunt multe în lucrare, sinodul poftesc pe consistoriul se însarcine pre concernante protopresbiteru ca după prealabila înscințare să se prezinte în facia locului în Chisineu în atare Dumineacă său Serbătoare și prin o cuvenire acomodată și prin cetirea acestui decis se laude pre ambii preoți Trifonu și Lucianu Șepetanu cari sunt binemeritați pentru resultatele produse, mai departe se laude corul pentru diligența sa, și parochia pentru ostenele și spesele puse pe altariul desvoltării culturale. Care propunere cu amandamentul făcutu de Mircea V. Stănescu, că afară de numiți preoți să se laude și invățătorii din locu precum și preoți și invățătorii din vecinătate, asemenei și corurile care au concursu la obținerea rezultatului splendidu a acelu Jubileu — se primesce.

Cu privire la înființarea scolei superioare în Pecica-română conform decisului sinodal din 1882 Nr. 108 se descopere că consistoriul aprobă înființarea unei scoli superioare, la propunerea comisiunii, se ia la cunoștință cu placere.

Referitorii la decisul sinodal din anul trecut Nr. 121 prin care s'a decis a se remonstra la finalul Ministeriului de culte contra amestecării autorităților comitatense în cauza învețătoriului nostru Marcus din Giula-magiară, — se relatează că finalul Ministeriului a recunoscut că acele autorități n'a avut dreptă a se ingera în cauza de sus și le-a interzis orică ce amestecul ulterior, la propunerea comisiunii, se ia la cunoștință cu mulțemite.

Ce privesc ameliorarea salariilor învețătorescii, consistoriul prin mai multe circularie și-a datu totu nisunța a corespunde decisului sinodal din 1882. Nr. 124, dară din cauza mai multor pedecri nu au obținut preste tot rezultate mai remarcabile. Consistoriul se avisă că a stăru și mai departe pentru ameliorarea stărelor învețătorescii.

În cauza înmulțirii și respective transformării edificiilor și a localităților de învețământ din Nadabă, Zarand, Mândrulocă, Chișineu și Petrișu conform decisului sinodal din anul trecut Nr. 126 sau făcută pașii necesarii, se ia la cunoștință pașii întreprinși de Consistoriu, care se avisă și mai departe se constringă pre numitele comune pentru efectuarea celorii necesarii.

Se cetește regulamentul provizoriu pentru institutul pedagogic-teologic compus de consistoriul arădean în urmarea decisului sinodal din 1882 Nr. 154. Această proiectă fiind voluminosă și prea monotonă, de astă dată nu se submite la desbatere, ci tipărinu-se se va împărtășii pre lângă protocolul sinodului tuturor deputaților spre studiere până la sesiunea din anul viitor, când se va prezenta de nou sinodului spre desbatere și decidere împreună cu observările ulterioare a le consistoriului și corpului profesoral, autorizanduse consistoriul și până atunci a-lu sustină ca provizoriu.

Se repetează că consistoriul a avut unu casu neplăcut cu inspectoarele regesci de școle din comitatul Aradului, care din motivul că n'a fost invitat la esamele de cuaifiacțiune cu privire la limba magiară, ne-a delatată la ministeriu amenințându și închiderea preparandiei. Consistoriul a respuns Ministeriului de culte dară până acumă nu a coperită nici unu rescris. Se aprimbă pașii întreprinși de consistoriu.

Relativ la clasificarea stațiunilor învețătorescii la propunerea consistoriului se enunță: Pentru stațiunile învețătorescii de clasa a III salariu anualu 300 fl. Pentru stațiuni învețătorescii de clasa II salariu anualu 400. Pentru stațiuni învețătorescii de clasa I salariu anualu suma ce trece peste 400 fl. având a se computa în sumele amintite toate emolumintele din concurs.

În privința cuaifiacțiunei recuriților pentru stațiunile învețătorescii comisiunea propune: La stațiuni de clasa 3-a se îndreptășesci a recurge toți preparandii absolvenți și cu testimoniul de cuaifiacțiune. La stațiuni de clasa 2-a se recere dela recurenți testimoniul preparandial cu eminență și de cuaifiacțiune cu calculul distinsu. — La stațiunea de clasa I așd dreptă a recurge acel individi cari au testimoniul preparandial cu eminență, de cuaifiacțiune distinsu și au absolvat barem patru clase gimnasiale reali

sau civili. În lipsa de clasele amintite potu fi admise la stațiuni de clase superioare, acel învețători care să distinsu prin edarea de vre-unu opu bunu pedagogico-didactic, sau popularu, sau prin servitie buna indelungate. Aprețiarea suplicelor de admisere cade în competență senatului școlar al Consistoriului.

Relativ la ordinațiunea ministeriului de culte Nr. 10370 din a. c. prin care se recomandă consistoriul să înființe cursul al patrulea de preparandial pedagogice se înmulțesc la patru și consistoriul se avisă că, cu începutul anului școlar 1883/4 să se deschidă și cursul al 4-lea având în conțelegeră cu comisiunea anchetării, a îngrigi atât despre programa studiilor, cât și despre recerutele poteri didactice, iară în bugetă a se prevedea spesele necesare.

Cu privire la reportul consistorialu prin care se recomandă sinodul să pentru ajutorarea învețătorescilor mai slabu dotați, și a școlelor din comunele rurale, se voteză o subvenție până la 2000 fl. a. ce se trece în buget.

Conform decisului sinodal din anul trecut Nr. 241 pentru de a-se emite pe lângă persoanele spectorelor de școle și unu învețători practicii de examene, Comisiunea propune a-se lua la cunoștință dispusejunea consistoriului din anul trecut, iară în anul curinte scolasticu să se execute decisului său din anul de sub Nr. 241. 1882.

Cu privire la decisul sinodal din anul trecut de sub Nr. 453 prin care se autorizează consistoriul cu modalitatea înființării unui gimnasiu, comisiunea propune și sinodul primește: A se susține și mai departe autorisațiunea dată Preasântiei Sale Domnului Episcopu și consistoriului pentru de a se mijloacele necesare la înființarea aceluia gimnasiu.

Reportul că în anul trecut a făcutu menul de cuaifiacțiune 28, iar cursul preparandial a absolvat 38 de însi, se ia spre scire.

Reportul că în decursul anului acestuia sunt 83 de însi în preparandia, și anume în cursul I 31, în cursul al II-lea 28, și în cursul al III-lea 24, iară eleve ca privatiste sunt înscrise 24 de cări în cursul I sunt 15, în cursul II 7, iară în cursul III 2. Se ia la cunoștință.

Reportul că elevi obligați la școală cotidiana sunt 14.853 barb. 13.123 fem. Suma 27.976 de cari au cerșetă școală 7.201 barb. 3.593 fem. Suma 10.794. La școală de repetiție sunt deobligați 661 bar. 6.223 fem. Suma 13.215 dintre acestia au cetață școală 466 barb. 329 fem. Suma 795. Se ia spre scire.

Cu privire la reportul comisiunii anchetării Sinodul ia la cunoștință activitatea acestei comisiuni, însărcinânduse tot-oata se funcționeze în viitoru coform concluzelor sinodale de până la data.

Urmărind reportul senatului școlar Oradea referitorii la activitatea aceluia consistoriu ca senatul școlă, că în cursul anului trecut său ținutu în dințe în care său pertractat 209 obiecte, iar județialu a pertractat 11 cause disciplinare — la cunoștință.

Aretarea că districtul aceluia consistoriu a partit în 8 inspectorate cu 282 comune biserică cu 154.907 suflate din care princi obligați la cotidiană se află de genă bărbătescă 6571 de femeiescă 5941 Suma 12502 iar princi deobligați școală de repetiție de genă barbătescă 3224 de

în sensu 2939 cu totalu 6163 dintre cari au cercetată casă de genă barb. 455 de genă femeescă 361. Suma edificiilor; mai încoară că în districtul aceluia consistoriu ar fi și unele școli defectuoase și o lipsă simțită de învățători. Se ia spre scire cu aceea; ca consistoriul să nisuiască pentru delaturarea tuturor defectelor, cale ce i-se va areta mai corespunzătoare.

Aretatea consistoriului că asesorele referinte la Suci și în decursul anului a visitat 87 de școli, și au nisuită nemijlocită a delatura defectele existente, se ia la cunoștință, poftinduse consistoriul să continua cercetarea tuturor școlelor aparținătoare aceluia district.

Cu referință la acea parte a reportului consistorială în care se arată rezultatul esamenului semestrială al II din anul trecut, luânduse la scire îndrumă consistoriul că în viitor se constrângă inspectorii școlari la regulata trimitere a datelor, atât spre a potea face reportă esactă despre totă esaminele pe teritoriul său.

În legătură cu punctul precedent se arată că înrimea studiósă ce se află la școlele medii de altă profesie și de statu anume: a) În Oradea-mare la gimnasiul superioră în anul scolaric 1881/2 au fost supuși chatechisarei 43 tineri, la școală reală de 3 tineri la școlele normale 33 tineri, între care sunt de partea bărbătescă 20, de femeiescă 13 în Beiuș la gimnasiul superioră 94 tineri, la școlele normale 34 la olată 128 de tineri. c) În Dobrogea la gimnasiul superioră 7 tineri. d) În Salonta: la gimnasiul inferioră 15 școlari, la școlele normale 12. Considerând însă că la gimnasiul superioră în Beiuș apoi la școlele normale și la școlele de femeie de acolo se află unu numeră însemnată de tineri, întrările de religiunea ortodoxă, iar protopopul acela în Beiuș fiind totodată și inspector de școle și paroch, pre lângă totă nisună și bunătatea nu poate tine catechisarea cu corectitate, în interesul catechisarii corecte propune ca să se instituise o catedră de catechetă și se i-se voteze unu număr de catedrării din fondul instrucțiunii. Dar referitor la numerul tinerilor nostri dela instituții școlă și modul catechisarii se ia spre scire, în cîstă pentru instituirea unu postu de catechetă în Beiuș, îndrumă consistoriul oradană a face o propunere separată la sinodul viitoră, dar și până să se facă cele de lipsă pentru catechisarea tinerilor din Beiuș, prin vre-unul dintre preoții nostri apropiare.

Sedinta IV s'a ținută la 27 Aprile (6 Mai) sub presidiul Preasântiei Sale Domnului Episcopuș dinianu Ioanu Mețianu. Notariu: Mihaiu Ve-

Presidiul presentă rugarea comunei bisericescă pentru îndeplinirea parochiei vacante de acolo, traspune la comisiunea bisericescă.

Rugarea lui Vasile Mangra, directoru substitutu în institutulu pedagogico-teologicu pentru uvu ajutoriu de 400 fl. v. a. sub titlu retribuțione pentru aducerea afacerilor direcțiunii în decursu de doi se traspune la comisiunea școlară.

Rugarea mai multor locuitori din Siclău, pentru sesiunea de pămîntu parochialu de acolo, trea de la de la posesiunea fondului preoțescu, se li se de spre folosire în 5 ani — în favoarea reînnoirii ligice, se traspune comisiunei petiționare.

Se prezintă pentru aprobare statutele fondului

preoțescu din diecesa română gr. or. a Aradului pentru ajutorarea și dotarea preoților și ajutorarea vîduelor și orfanilor lor. Se traspune comisiunei organizațore.

Deputatul mirénu Ioan Popu cere, iară sindicul să acorde unu condecoru de 5 dile.

Preasântia Sa Dlu Episcopu diecesanu arată sinodul, că dorindu a înființa unu seminariu diecesanu, în vederea multelor neajunse ale diecesei, a recursu la marinitatea Dnei baronese de Sina, rugându-o se doneze diecesei pre lângă unu prețu mai moderat, casele din stradele „Sina“ și „Paun“ spre scopul aretat. La acea rugare a respunsu directorele consiliului administrativ alu bunurilor „Sina“ sub 2 Maiu a. c. st. n. că acea casă n'ar fi de vindare, dar în vederea scopului măretu, și în interesul sănătăi noastre biserici crede, că Ecclentia El, Dna baronésă de Sina va cede pote chiar în dar 1000 din proprietatea sa din strada „Sina“ dacă sinodul nostru va dechiara la protocolu, că parcela donată nu o va întrebuița nicăi când spre alte scopuri, decât pentru unu seminariu, sau altu aseminea institutu diecesanu. Sinodul ia la cunoștință comunicatul acesta alu Preasântiei Sale cu mare multămită și față de Peasântia Sa, și față de Ecclentia ei Dna baronésă de Sina, și dechiără că teritoriul ce i-se va dona, nulă va întrebuița de cît pentru unu institutu de educație pe sama acestei diecese.

Urmărește la ordinea dilei reportul comisiunei școlare, care prin reportoriul său Paulu Gavrillette cu privire la punctul 4 din reportul senatului de școle dela Orade, din care se vede că consistoriul a însărcinat pre inspectorii școlari, ca se nisuiască și lumina și înduplică tinerimea mai înaintată în învățăturile elementare pregătitore spre a intra în institutul pedagogicu punându acelora în prospectu înlesnirea traiului în alumeul diecesanu, — propune, iară Sinodul primesce a se lăua spre scire.

S'a înșinuat la esamenu de calificiune învățătorescă 5 învățători, dintre cari trei au obținutu esamenul cu succes bună, iară doă sau reiciat. În necsu cu acesta, consistoriul din Orade arată, că înaltul Ministeru reg. de culte și învățămîntu, prin rescriptul său de datul 1. Martie 1883 Nr. 30024 a sistat acelu consistoriu dreptul de a mai tine esamine de calificiune învățătorescă din motivul că în sensul articululu de lege 38 ex. 1868, numai acolq s'ar putea tine aseminea esamene, unde există institute preparandiali. Deci comisiunea propune și sinodul decide: A se lăua spre scire, îndrumânduse consistoriul din Orade a se conforma aceluia.

În ferile anului trecut s'a ținută conferințe învățătoresci în 3 locuri mai centrale ale districtului, iară după încheierea conferințelor s'a ținută cursuri supletore cu învățători în 3 dile, — la propunerea comisiunei Sinodul ia spre scire, și ținerea conferințelor și a cursurilor supletore se recomandă și pentru viitoru, conform conclusului luat la reportul consistoriului din Aradu în acest meritu.

În decursul anul espirat, luna lui Decembrie s'a ținută conferințe preoțesci învățătoresci cu rezultatul bună și imbucurătoriu; la ce comisiunea propune, iară Sinodul decide a se lăua spre scire, îndrumânduse consistoriul ca să ordineze întrunirea astfel de conferințe și în viitoru.

Conform conclusului sinodalu de sub Nr. 142/882 consistoriul a recomandat înființarea reuniunilor

de cântări și înființarea de bibliotece. Se îndrumă consistoriul din Arad, se elaboreze un regulament referitor la înființările reuniori în uniformitate pentru întreaga diecesă.

Participarea lorului 8 învățători din părțile orașane la cursul supletoriu pentru învățarea limbei magiare se ia spre scire.

Cu considerare la scăderile unor școale arătate în reportul consistoriului se decide să se trece în buget până la 1000 fl. pentru ajutorarea învățătorilor meritați din stațiunile mai slabu dotate de pe teritoriul consistoriului orădeniu.

Plânsorea învățătoriului din Căpâlna, Mironu Stiubea contra procedurei inspectorului cercuală de școle Iosif Pintea, pentru exactiuni, — la propunerea comisiunei, — se transpune consistoriului din Oradea-mare spre afacere competentă.

Urmăndu la ordinea dilei desbaterea asupra proiectului privitoru la cheia și modalitatea impărtirei fondurilor comune între diecesele Arad și Caransebeș, elaboratul de delegațiunile esmise din partea sinodului aradaș cu decisul adus sub Nr. 175/882 și din partea sinodului episcopal din Caransebeș cu decisul de sub Nr. 134/882, Georgiu Dringo referintele comisiunei fondurilor comune, după ce cetește acelui elaboratul în tot estinsul, lu-recomendă spre a se primi în generalu, și a se lăua de basă la desbaterea specială.

Contra acestei propunerii deputatul Vicentiu Babeșu, face urmatorea contraproponere: A nu se lăuta mai nainte în statorirea specială a mesarilor de impărtire faptică, până nu se va esopera mai întâi cu privirea la resoluția din 10. Aprilie 1872. altissima autorisare a epitropiei spre cederea fondurilor.

Fiind timpul înaintat, și din motiv că s'au insinuatu mai mulți deputați pentru a vorbi continuarea desbaterii se amâna pe după amedi la 4 ore, când apoi deschidu-se ședința, după ce Dr. G. Popa se pronunță contra propunerii comisiunei, éră Dr. Nicolai Oncu pentru comisiune, deputatul Paulu Rotariu face urmatorea propunere: Operatul de delegațiune se declară de neindestulitoru ca actu fundamentalu pentru impărtirea fondurilor, deci se relégă delegațiunei în scopu ca se studieză tōte cestioniile istorice ale fiecărui fond, cu deosebi înse cestiona admissibilității impărtirei și a învoielii maestatice.

Fiind tōte propunerile de ajunsu discutate, se încheia desbaterea, și cu consensul sinodului se pună la votu nominalu cerutu de 12 înși mai întâi propunerea comisiunei, care se primesce cu 30 în contra loru 13 voturi. Astfelu deci sinodul cu 30 voturi contra 13, primesce propunerea comisiunei. Pentru propunerea comisiunei au votat: Ieroteiul Beleșu, Ioanu Beleșu, Vasilie Beleșu, Demetru Bonciu, I. Botto, I. Buna, M. Boceanu, Petru Chirilescu, I. Cornea, I. P. Desseanu, G. Dringo, G. Feieru, Teodoru Fașie, Ales. Filipu, Dr. I. Galu, Ioanu Groza, Lazaru Ionescu, Teodoru Lazaru, P. Milovanu, I. Moldovanu, Davidu Nicora, Dr. N. Oncu, V. Paguba, Sigismundu Popoviciu, M. Sturza, Petru Suciu, M. Veliciu, N. Zige, Ath. Mera, V. Mangra. Contra propunerii comisiunei au votat: Emilu Babeșu, Vic. Babeșu, Tr. Barzu, G. Craiușescu, Teodoru Filipu, P. Gavrillette, Stef. Jianu, G. Lazaru, Dr. G. Popa, P. Rotariu, M. V. Stanescu, P. Tempea, și Ioanu Teranu.

Trecându la desbaterea specială se pertracteză proiectul din punctu în punctu, și după ce deputa-

tul Tr. Barzu la capitlul c. I. 1 din considerația că epitropia mai are încă multe afaceri pendente nelicuite, cari afaceri pretindu o lucrare intinsă unu timp cu multu mai indelungată decât ce se prevede în proiect de despartire, adepă 1. Iulie 1883, considerându mai departe că epitropia n'are absolutoriu după 3 ani trecuți, și fiindcă comisiunile revedetorie în acestu anu au trecutu departe peste hotărele missiunei loru, cercetându tōte actele dela înăputul epitropiei, se poate prevede că V. Sinodul din Caransebeș nu va da absolutoriu epitropiei nichil pînă 1880, în urma referadei comisiuni revedetorie, — care nu s'a comunicat epitropiei spre a se responde observările cuprinse în elu; și fiindcă epitropia înțelesul conclusului Nr. 250/882 va trebui se respundă atât la observările comisiunei ce a revedut socoțile din anul 1880, cât și la observările ce vor face la socoțile din anii 1881, 1882 și 1883, propune: Epitropia fondurilor comune se fie înmată ca tōte afacerile ei pendente și respective nelicuite, privitor la administrația fondurilor și termenele și respective încheie până la sfîrșitul siunii sinodala, ca astfelu la cedarea și primirea fondurilor se nu se escheze atari greutăți, ce ar pînă împedeca lucrarea și realizarea despărțirei, éră pînă atunci comisiunile revedetorie a delegațiunilor pentru despărțire se revîdă socoțile fondurilor comune din toți ani, după cări epitropia n'a primitu absolutoriu avendu acele comisiuni conform conclusului Nr. 250/882, a preda elaboratul loru epitropiei pentru a responde la observările și gravaminele cuprinse în elu, că în urma acestora sinodele se poate aduce în sesiunea venitoriu cu referința la absolutorie concluse măritoriale, fiindu a se declară funcțiunea epitropiei susținătă numai după ce i se voru estrada absolutoriale care propunere punendu-se la votu cade; éră siudul cu majoritate de voturi primește, fără nicio modificare, și în specialu proiectul delegațiunii care ridicându-se la valoare de conclusu, se alătură acestu protocolu sub A).

La propunerea deputatului Dr. Iosif Gallu, siudul declară ca explicația (conclusu) fără altă rea uniformitatei conclusului relativ la cheia și modalitatea impărtirei fondurilor comune cu conculsul adus din partea sinodului din Caransebeș. La p. C. 1. 2. de sine se înțelege, că dacă ar obține pedești din locurile mai înalte, în urma căror epitropia n'ar fi îndreptățită a preda avereia, atunci predarea se amâna până la delaturarea pedeștilor, încolo, că dispozițiile punctului D. se aplică și întru casul, când una parte a eparchiei s'ar aduna altă eparchie gr. or. române, avend a trece atunci competența acestei părți din fonduri la episcopie care s'a întemplatu adnecarea.

Fiind timpul înaintat, ședința se ridică la 10 ore, séra, anunțându-se cea proximă pe mâne.

D i v e r s e .

* Alteța Sa Archiducele Albrecht a sosit în Arad la 7 ore d. m. cu trenul dela Timișoara, în Arad unde a petrecutu până Vineri la mededî, trecându în revistă trupele din garnisona de aici. La gară Albrecht a fost întâmpinat de cără tōte auctoritățile din locu civil și militar precum și de Preasântia Dilei Episcop Ioan Mețianu.

* Încoronarea Tarului Alexandru al III-lea ave loc astăzi în Moscova cu o pompă și solemnitate, ca și cari lumea încă n'a mai văzut. În coronarea are două părți: 1. Ceremonialul intrării solemnne a împăratului și a împăresei la Moscova, și 2. Ceremonialul încoronării însuși. Întrarea solemnă a Maestăților lor în Moscova s'a întemplat deja dimineață, în mijlocul aclamațiilor entuziaște ale unei mulțimi immense de popor din toate clasele.

* Almanachul „României June” a apărut și astăzi de vînzare la societatea „România Jună” în Jea VIII. Lange Gasse Nr. 4, cu prețul de 2 fl. a. pentru A. Ungaria și 5 lei pentru România și Transilvania, afară de porto (15 cr. cr. pentru A. Ungheria și 70 de bani pentru România). La timpuri noile anunțări cuprinsul interesant al acestei publicații literare, și acum n'avem altă de disă decât că: face onore nu numai României June, ci și literatură noastră națională în genere. Atragem dar din atenția publicului română asupra interesantei publicații literare, în care cineva poate găsi într-un complex specimene aproape din toate genurile de literatură.

* Necrolog. Tirana și neindurătoarea morțe a lui George Suciū din Labașință. Defuncta a suferit acum cincilea anu de unu morb grozav, de care, — în lăngă toate că grigitorul ei tată, a trăis'o în unele din Gräfenberg, a ascultat consultările medilor renumiți, — nu s'a scapat; în 4/16. Maiu și-a datu sfîrșitul în mâinile creatorului în etate de 23 de ani. — Remășițele defunctei erau îmbrăcate în haina său mirăsă, și cu cunună pe cap și depuse în unuș de metalu decorat cu mai multe cununi. Această remășiță pământescă, a le fericitei, la locul său odihnă s'a făcută cu mare solemnitate, celebrând preotul sub pontificarea Reverendissimului Domnului populu Ioan Teranu din Lipova. Cu acesta ocazie Rss. D. preotul Suciū din Lipova a ținut una dintare funebrală care a stors lacrimi din ochii tuturor celor prezenți. În 5/17. Maiu la 12 $\frac{1}{2}$ ore s-a aședată în mormentu între cântările doiose: veci pomenirea ei și „vecinica pomenire” eseata de corul plugarilor din Paniova. O deplangere: ei George Suciū, măsuța Eva Saciu ved. Iuriș. Sofie Sofia mar. Cornea, și Maria mar. Florescu, și Athanasie și Ioan, cununii ei George Cornea, Victoru Florescu, verișoara ei, Flora Iuriș. Capitanu și alții consângeni numerosi. „Fie-i ușoră și amintirea eternă.” F.

* „Școala Practică” tomul II, Nr. 1 pro Aprilu a apărutu deja și conține: 1. Corpul omogenesc. Lección practică din învățământul intuitiv. Leçonul a: Capul cu grumazii. — Tractarea Abecedarului (bucată privitor la colori.) — 3. Ghiocebului. Elemente de istoria naturală pentru școalele primare de Dr. Daniilu P. Barcianu. — 4. Jocuri de șah. De Ispirescu. — 5. Ortografie Academiei Romaine [incheiere]. — 6. Varietăți. — 7. Bibliografie. Astăzi redacțiunei. Abonamentele se facă la redacție în Năsăud [Naszód, Transilvania] cu 3 fl. pe an întreg.

* Socotă despre venitul și spesele ședinței publică din 24 Aprilu (6 Maiu) 1883 ce a ținut-o societatea de lectură a tinerimei române dela institutului teologicu-teologicu gr. or. din Aradu; Dela R. D.

Ioanu Tărănu, protopresbiter alu Lipovei, am primitu cu posta: 2 fl. v. a. Sera la cassă aii făcutu oferte benevoile Magnificenția Sa. Dlu Ieroteu Beleșu vicariu episcopescu 1 fl. Rev. Dni protopresbiter: Ioan Cornea 1 fl. Petru Chirilescu 2 fl. Teodor Filipu 2 fl. Ioan Groza 1 fl. Georgiu Crăciunescu 1 fl. Atanasiu Mera 3 fl. Paul Tempea 1 fl. Constantin Gurbanu 1 fl. Vasiliu Beleșu 1 fl. Dni preot: Simeon Tomuța 2 fl. Mihaiu Sturza 1 fl. Ioan Ciora 2 fl. Nicolau Bogdanu 50 cr. Dni Augustin Hamsea ref. consist. 1 fl. Ignatiu Papp secret. consistorialu 1 fl. Ioan Ghibu adm. parochialu 1 fl. Dni profesori emeriți: Alexandru Gavra 1 fl. Dr. Atanasiu Sandor 2 fl. Dni advocați: Ioan P. Deseanu 2 fl. Simeonu P. Deseanu 1 fl. Adalbert Mihailoviciu 2 fl. Mihaiu Veliciu 1 fl. Terentiu Rațu 1 fl. Dr. Nicolau Oncu 1 fl. Teodor Papu 1 fl. Nicolau Zigeu 2 fl. Dr. Ioan Papu 1 fl. Dr. Dimitrie Magdu 1 fl. Iosif Boto 1 fl. Aureliu Suciu 1 fl. Georgiu Feiru 1 fl. Vasiliu Popu 1 fl. Teodor Făsie 2 fl. Georgiu Lazaru 2 fl. Dni profesori: Lazaru Tescula 1 fl. Romul Ciorogariu 1 fl. Dnele veduve: Emilia Popoviciu 1 fl. Maria Cornea 1 fl. Marta Savonescu 50 cr. Sofia Comloșanu 50 cr. Ana Tomi 50 cr. Dna Emilia Florescu 2 fl. În fine Dni: Constantin Bărbosu adj. adv. 1 fl. Ioan Tripa adj. not. 1 fl. Ioan Cornea ingineru 2 fl. Nicolau Marcu telegr. 1 fl. Georgiu Purcariu comptabilu 1 fl. Mihaiu Jurma cand. de preot 1 fl. Stefanu Antonoviciu ases. orfanalu 1 fl. Oscaru Antonoviciu cand. de oficiru 1 fl. Paul Truța 1 fl. Blasiu Codreanu inv. 50 cr. Davidu Nicoră ref. consist. 1 fl. Ilie Dogariu inv. 1 fl. Eustimiu Maniu 1 fl. G. Lupșa 1 fl. Valeriu Opreanu 1 fl. Ioan Cimponeriu cand. de preotu 60 cr. Stefan Popu cler. abs. 50 cr. Mihaiu Olteanu inv. 40 cr. G. Chicinu cand. de adv. 50 cr. Groze supraloc. la gendarmi 1 fl. Trandafiru juristu 50 cr. Ionescu cand. de preotu 50 cr. N. N. 50 cr. Alexandru Taloșu studentu 50 cr. Traian Barză notariu epitr. 1 fl. N. N. 50 cr. Roza clericu abs. 1 fl. Tapoșu inv. 40 cr. și Teodor Stanu economu 50 cr. Suma totală a venitului face 82 fl. 40 cr. din care detragându spesele 13 fl. 51 cr. rămâne venitul curatul 68 fl. 89 cr. adecă șesezeci și optă de florini 89 cr. în favorul bibliotecii societății. Societatea noastră aduce profundă multă înțimă Onoratului Publicu pentru sprijinul ce ați binevoită a-i arăta și de astădată. Pentru Comitetu: Georgiu Draga, m. p. cassariu Nicolau Délvi, m. p. controlorū.

Concurs.

Se scrie concursu pentru deplinirea vacantei parohie de clasa I din opidul Siria, protopresbieratul Sirei.

Emolumente sunt: una sesiune de pămîntu aretoriu, birul preoțiescă dela 200 case dela cei cu pămîntu o măsură, iară dela jeleri $1\frac{1}{2}$ mesura bucute și stólele îndatinate.

Doritori de a ocupa acesta parohie sunt avisați recursele instruite în sensul st. org. provezute cu testimoniu de maturitate și de cuaificătune pentru parohie de clasa I recursele astfelu instruite se le substîrnă oficialu protopopescu din Siria (Világos) până în 5. Iuniu st. v. a. c.

Comitetul parochialu. In conțelgere cu nme: Atanasiu Mera, adm. protopopescu.

Pe baza decisului Ven. Consistoriu aradanu de d^oto 20 Ianuariu 1883 Nr. 54 scol. 43 pentru depnirea postului de învățătoriu la școala gr. or. română din opidul *Pâncata*, în protopresbiteratul *Sirie* (Világos) se escrize concursu de nou cu terminu de alegere pe 7. iunie st. v. a. c.

Emolumintele sunt: a) 200 fl. v. a. bani gata; b) jumătate sesiune pămîntu comasatū, c) 12 orgii de lemn din care se va încăldi și școala, d) quartiru liberu cu grădină de legumi, e) 20 fl. v. a. pentru încălditul școlei, f) 20 fl. v. a. ca onorariu pentru lucrările scripturistice, g) 6 fl. v. a. pentru conferință, si dela fiecare înmormîntare unde va fi poftită 40 cr.

Dela recurenții se poftesce se producă: a) atestatul de botez, b) testimoniul preparandialu și de cuaificatiune, c) testimoniul de cuaificatiune din limba magiară, preferință vor avea cei cu clase gimnasiale cari cunoscă limba germană, și cari au produsă deja probe și rezultate pre terenul pomăritului și alu horticulturei. Recursele astfelu instruite adresate comitetului parochialu se le trimită până la diua de alegere oficiului protopresbiteral din Világos.

În fine recurenții aș a-se prezenta în vre-o Duminecă sau serbatore în s. Biserică spre a-și arăta dezeritatea în cantu și tipicu.

Comitetul parochialu.

In conțegere cu mine: **Atanasia Mera**, adm. protopopescu și inspectoru de școle.

Pe baza decisului consistorialu Nr. 156. B. pentru ocuparea postului de capelanu pe lângă bolnaviciosul paroch dela parochia de a III-a classa din *Hodoșu*, în protop. Lugoșului etulu Carașu-Severin, se escrize concursu cu terminu până la 12. iunie v. a. c. în care diuă se va ține alegerea.

Emolumintele sunt: dece jugere de pămîntu arătoriu, a treia parte din birul preotescu dela 120 case, câte una mesură de cuceruzu despoiatu, precum și a treia parte din stola usuată eventuală dela toate funcțiunile preotescu și ale oficiului parochialu.

Recursele instruite în sensul statut. org. bis. aș a-se adresa cătră comitet. parochialu gr. or. din Hodoșu, și a-se trămite Rs. D. Georgiu Pestean, protopopavit. în Lugoșu.

Comitetul parochialu.

In conțegere cu D. protop. tractualu.

Nr. 156 Sc.

Consistoriul diecesanu alu Caransebeșului prin acesta publică concursu pentru întregirea următorelor posturi vacante învățătoresci:

I. În protopresbiteratul Oraviții pentru postul învățătoresc din *Vasivora*, cu carele sunt impreunate următoarele competențe: salariu în bani gata 150 fl. folosirea a două grădină ale școlei, fiecare de câte $\frac{1}{2}$ jugeru și dintre care una este intravilană iară alta estravilană. Mai departe folosirea a 2 jugere de pămîntu de arătură de prima clasă; 16 metri cubici de lemn de focu, din care se încăldesce și școala, 50 cr. dela fiecare înmormîntare, pașală pentru scripturistica 5 fl. iară pentru conferințele învățătoresci 12 fl.; cortelu naturalu.

În fine după mórtea emeritului învățătoriu Iosif Avram se mai adauge la beneficiul învățătoresc încă suma anuală de 150 fl. și folosirea unui jugeru

Tiparul și editura tipografiei diecesane din Aradu.

de pămîntu, care le folosesc acumă acest emerit învățătoriu.

II. În protopresbiteratul Fagetului pentru postul învățătoresc din:

1) *Povrigina*, cu salariu de 210 fl. 32 de metri cubici de lemn, folosirea a 3 jugere de pămîntu de arătură și cortelu liberu cu grădină de $\frac{1}{2}$ jugeru.

2) *Tomesci*, cu salariu de 230 fl. 32 de metri cubici de lemn din care se încăldesce și școala, 10 fl. pentru conferințele învățătoresci, 5 fl. pentru scripturistica, folosirea a trei jugere de pămîntu și cortelu liberu cu grădină de $\frac{1}{2}$ jugeru.

3) *Farașesci*, cu salariul de 200 fl. 32 metri cubici de lemn, din care se încăldesce și școala, un jugeru de pămîntu, și cortelu naturalu cu grădină de legumi.

4) *Poieni*, cu salariul anuală de 240 fl. 32 metri cubici de lemn, 10 fl. pașală pentru scripturistica și pentru conferințele învățătoresci, și cortelu liberu cu grădină de legumi.

Concurrentii la aceste posturi își vor trimite Consistoriul diecesanu în Caransebeșu până în 10. iulie 1883. petițiile instruite ca documintele recente în înțelesul statutului organicu.

Caransebeșu din ședință consist. ținută în Martie 1883.

Episcopul diecesei
Ioan Popasu, m. p.

În urma decisiunii venerabilului consistoriu din Caransebeșu d^oto 25. Ianuariu 1883. Nr. 23. B. se escrize concursu pentru a 2-a parochie vacanță, clasa a treia din comuna *Cornerasu*, în ppviteratul Mehadiie, până la 12. iunie a. c., când va fi și alegerea.

Emolumintele sunt: a) 300 fl. v. a. în bani gata b) una sesiune parochială și c) quartiru cu grădină de legumi.

Recurenții sunt avisati a înainta suplicele de concursu, instruite conform prescriptelor statutului organicu §. 13. până la 10. iunie a. c. sub scutul la Orșova-veche.

Orșova-veche, în 4. Maiu 1883.

Din încredințarea ven. consistoriu:

Mihail Popovici, m. p.
protopopiv.

Publicare de licitație minuendă.

Cu aprobarea Venerabilului Consistoriu din san aradan — în diua Înălțarei Domnului aded 26. Maiu, (7. iunie), a. c. se va ține în *Căcăru*, 11 ore n. m. licitație minuendă pentru edificiul unei biserice nouă, acăreia planu se pote construi la oficiul ppvteral din Buteni (Butyin). Între detorii concurenții sunt poftiti a depune unu de 10% în bani gata aș în papire de statu — suma esclamațiunei de 5000 fl. — Ofertele subnute în scrisu încă se vor lua în considerație. Cele ce prin acesta se aduc la cunoșinta tuturor celor interesați.

Căcăru, la 8. Maiu, 1883.

Ioanu Gurbanu, m. p.
adm. parochialu.

Onu Oprea, m. p.
epitropă par.

Redactoru respundetoriu: **VASILIE MANGRA**.